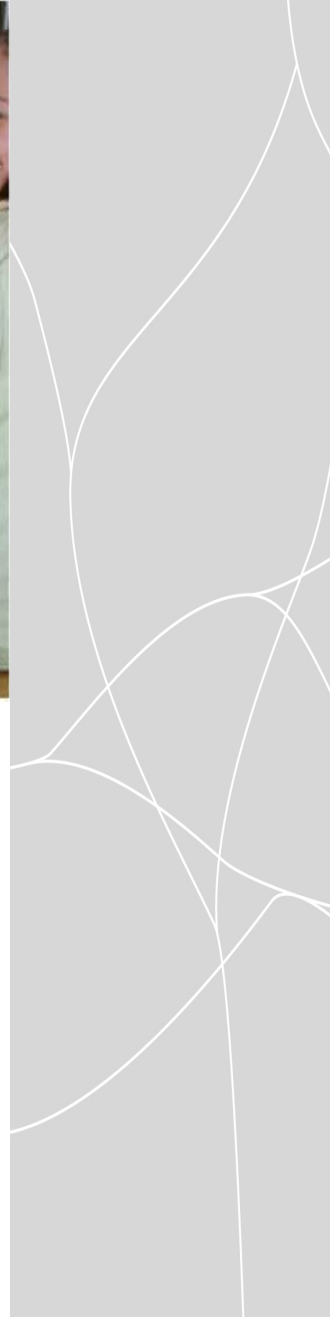

Budgetskrivelse 2010

Limhamn-Bunkeflo stadsdelsfullmäktige

2009-03-24

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 Nämndssammanfattning	3
2 Viktiga förändringar	5
2.1 Befolkningsökningen.....	5
2.2 Lägre ersättningar till stadsdelens kommunala verksamheter	6
2.3 Utbildningsverksamhet	7
2.3.1 Förskola.....	7
2.3.2 Grundskola.....	8
2.3.3 Skolbarnsomsorg.....	9
2.3.4 Bibliotek	9
2.4 Vård- och omsorgsverksamheten.....	10
2.4.1 Äldreomsorg.....	10
2.4.2 LSS-verksamhet.....	10
2.5 Individ- och familjeomsorgsverksamheten.....	11
2.6 Personalförsörjning och personalhälsa.....	11
2.7 IT-kostnader.....	12
3 Ekonomisk utveckling.....	13
3.1 Resultat 2008	13
3.2 Budget 2009.....	14
3.2.1 Äldreomsorg.....	14
3.2.2 Förskola.....	14
3.2.3 Grundskola.....	14
3.2.4 Skolbarnsomsorg.....	14
3.3 Budget 2010.....	15
3.3.1 Värdesäkring av resurserna.....	15
3.3.2 Fortsatt låga ersättningar till verksamheterna i stadsdelen.....	15
3.3.3 Kraftigt ökade hyreskostnader och avskrivningar.....	15
3.3.4 Upprustning av skollokaler.....	15
3.3.5 Översyn av ersättningsmodellen inom grundskolan.....	15
3.3.6 Förslag till förändringar i resursfördelningen	16
3.4 Investeringsbehov.....	17

1 Nämndssammanfattning

Under flera år har den snabba befolkningsökningen inneburit en kraftigt ökad efterfrågan på kommunal service i stadsdelen. Bara under 2008 ökade befolkningen i stadsdelen med nästan 1700 personer och en stor andel av ökningen skedde i de åldersgrupper som efterfrågar mest kommunal service, det vill säga barn i åldern 1-5 år och äldre personer över 80 år. Under 2008 stämde befolkningsprognosen, som bland annat användes i resursfördelningen, bättre än tidigare överens med den faktiska befolkningsutvecklingen och under 2009 är bedömningen att stadsdelen har fått resurser för ett invånarantal som stämmer väl överens med verkligheten.

Det som är det stora bekymret framöver, utöver de konsekvenser som följer av den rådande lågkonjunkturen, är att en allt större andel av invånarna efterfrågar service och det är inom äldreomsorgen och inom skolbarnsomsorgen som denna ökning är störst. Det kan bland annat nämnas att andelen personer som är 90 år eller äldre som får någon form av insats från äldreomsorgen har ökat från 84 % till 92 % på tre år och att antalet invånare i åldern 6-12 år som efterfrågar plats i skolbarnsomsorgen har ökat från 61 % till 68 % på bara ett år. Samtidigt fortsätter problematiken med att merkostnaden till följd av den stora mängden nybyggda lokaler fortsätter att ta en allt större del av resurserna. Lokalkostnadsökningen har hittills varit störst inom förskoleverksamheten men kommer om några år även drabba skolverksamheten när de nya skolor som planeras kommer att stå färdiga.

Resursfördelningen tar idag inte hänsyn till att en allt större andel av invånarna efterfrågar service och inte heller till att lokalkostnaderna per plats inom förskola och skola ökar kraftigt. Det innebär att stadsdelen måste finansiera dessa kostnader genom att skapa fler platser med samma budgetram. Under 2008 sänktes av denna anledning ersättningen till de egna förskolorna med drygt 4000 kr per plats och inför 2009 har det inte funnits möjlighet att återställa ersättningsnivån. Inför 2009 har ersättningarna per plats till de egna verksamheterna inom äldreomsorgen inte räknats upp och inom hemtjänsten har ersättningen per insats till och med sänkts med 2 %. Ersättningen per plats till stadsdelens egen skolbarnsomsorgsverksamhet har sänkts med hela 7 %.

Att ersättningarna inte höjs för att kompensera för pris- och löneökningar påverkar bemanningen i verksamheterna. Bemanningen inom äldreomsorgen sjunker, antalet pedagoger per 100 elever inom skolan är fortsatt mycket lågt, inom förskoleverksamheten har antalet barn per årsarbetare ökat från 5,0 till 5,8 på två år och inom skolbarnsomsorgen har antalet årsarbetare per 100 barn minskat från 4,8 till 4,1 på ett år. Bemanningen inom de pedagogiska verksamheterna är nu inte bara låg ur ett Malmöperspektiv utan även lägre än vad jämförbara kranskommuner har.

Stadsdelens problem består sammanfattningsvis framförallt av att en allt större andel av befolkningen efterfrågar service och att den kraftiga expansionen leder till att en allt större del av resurserna går åt till att täcka höga lokalkostnader vid nystartade verksamheter. Därför föreslår stadsdelen att det sker en del förändringar i resursfördelningen. Exempelvis föreslås att:

- tilläggskriterierna för äldreomsorgen och skolbarnsomsorgen anpassas så att de tar bättre hänsyn till att en allt större andel av befolkningen efterfrågar kommunal service
- resursfördelningen tar hänsyn till de kraftigt höjda lokalkostnaderna som följer av att det byggs nya förskolor och skolor

- resurserna inom skolbarnsomsorgen bygger på antalet invånare i åldern 6-12 år och inte antalet 6-15-åringar som idag
- det återinförs en grundresurs inom individ- och familjeomsorgen

Utöver förändringar i resursfördelningen föreslår även stadsdelen att det görs en översyn av ersättningsmodellen inom skolverksamheten. Det kostar stadsdelen 7 mkr mer att cirka 1000 elever går i friskola eller skola i annan stadsdel än om eleverna skulle ha gått i någon av stadsdelens egna skolor. Rimligtvis borde de resurser eleverna genererar i resursfördelningen följa med till den stadsdel där eleverna går i skola.

De ekonomiska utmaningar som stadsdelen lyfter fram i budgetskrivelsen för 2010 bygger på att resurserna värdesäkras, det vill säga att resurserna per invånare ligger på motsvarande nivå som 2009 och att de räknas upp för förväntade pris- och lönekostnadsökningar 2010. Skulle resurserna inte värdesäkras innebär det ytterligare ekonomiska utmaningar för stadsdelen.

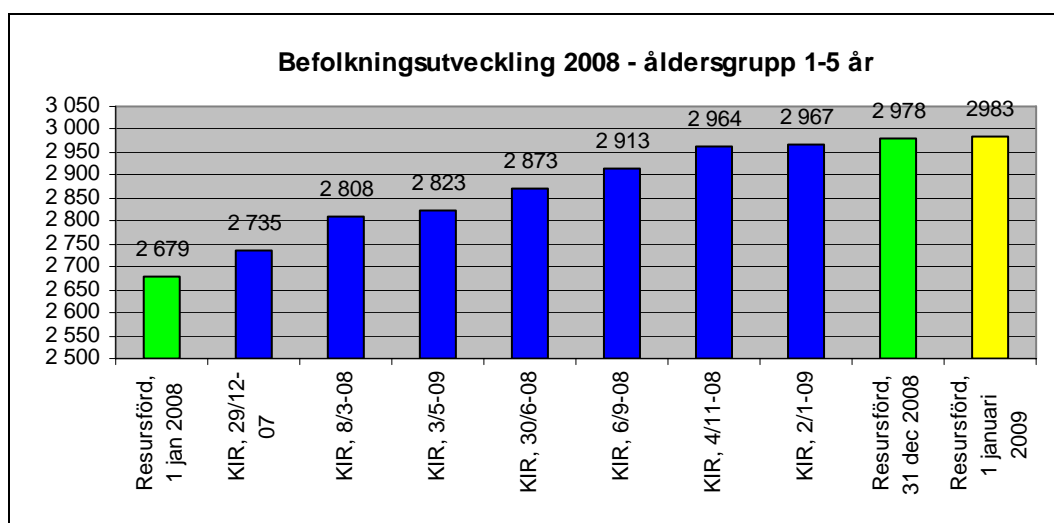
2 Viktiga förändringar

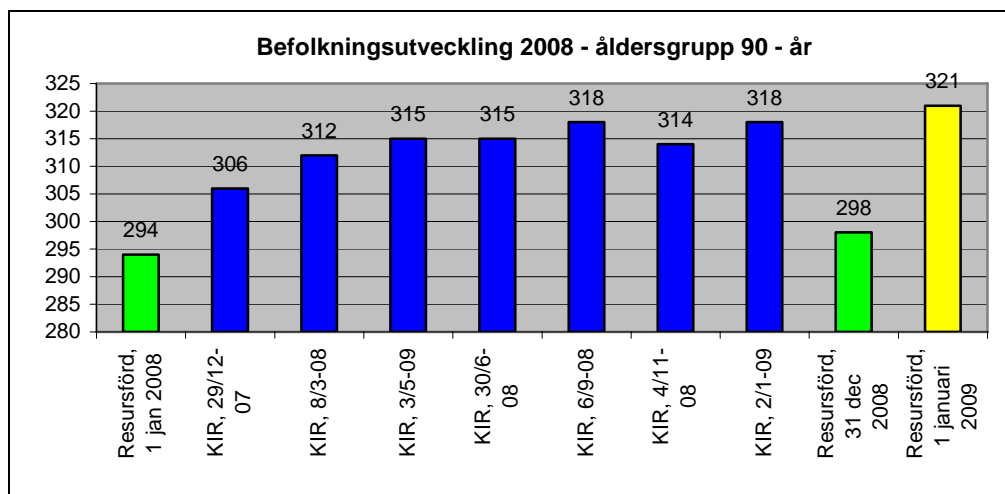
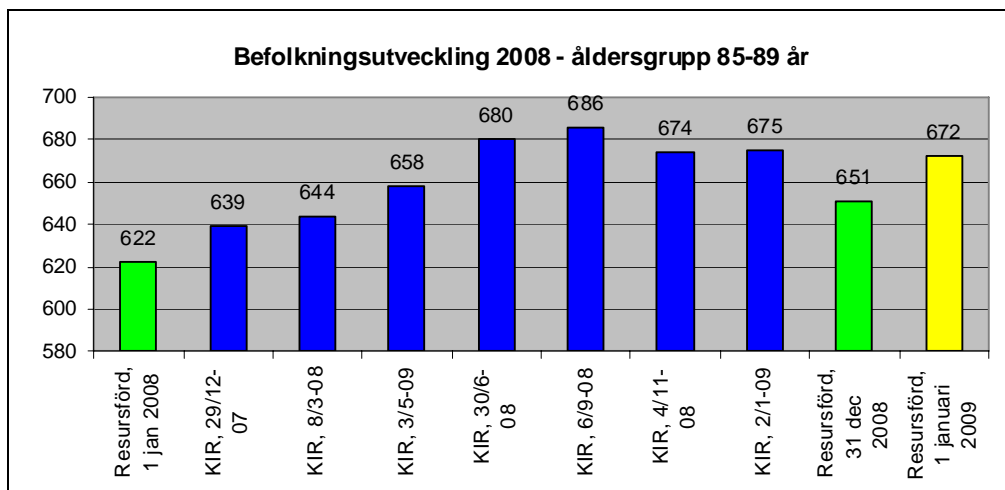
2.1 Befolkningsökningen

Den 2 januari 2009 uppgick befolkningen i stadsdelen enligt KIR till 38 382 personer, vilket innebär att befolkningen ökade med 1 669 personer under 2008. Det genomsnittliga antalet invånare under 2008 överträffade befolkningsprognosen i resursfördelningen med 172 personer. Antalet äldre invånare (80 år och äldre) blev betydligt fler än prognostiserat, vilket förklarar en stor del av underskottet i äldreomsorgen. Även de yngre barnen (1-5 år) blev något fler än prognostiserat. Barnen i skolåldern (6-15 år) blev däremot färre än prognostiserat.

Om man jämför antalet invånare den 2 januari 2009 med befolkningsprognosen för 2009 så ser man att antalet invånare enligt KIR totalt sett är något lägre än prognostiserat men differensen nästan uteslutande finns i åldersgruppen 20-64 år. I de åldersgrupper där invånarna både genererar mest resurser och efterfrågar mest service, d.v.s. 1-5 åringar och de som är 80 år och äldre, stämmer antalet invånare mycket väl överens med befolkningsprognosen.

Ålder	Prognos 2008		Befolkning enligt KIR		Prognos 2009 1 jan 2009	Differens 1 jan 2009
	1 jan 2008	31 dec 2008	29 dec 2007	2 jan 2009		
0 år	525	583	459	552	558	-6
1-5 år	2 679	2 978	2 735	2 967	2983	-16
6-15 år	4 733	4 909	4 682	4 834	4831	3
16-19 år	1 860	1 969	1 859	1 993	1964	29
20-64 år	20 592	21 583	20 810	21 734	21883	-149
65-79 år	4 193	4 249	4 191	4 280	4279	1
80-84 år	1 019	1 014	1 032	1 029	1037	-8
85-89 år	622	651	639	675	672	3
90 - år	294	298	306	318	321	-3
summa	36 517	38 234	36 713	38 382	38 528	-146

Befolkningsökningen i stadsdelen kommer med stor sannolikhet mattas av under 2009 eftersom lågkonjunkturen innebär att det byggs färre bostäder. Befolkningsprognosen visar också på en lägre ökningstakt under 2009 och befolkningsprognosen ser ut att stämma väl överens med den faktiska befolkningsökningen.

2.2 Lägre ersättningar till stadsdelens kommunala verksamheter

De senaste åren har efterfrågan på stadsdelens tjänster ökat kraftigt. Det beror till största delen på att stadsdelen har fått många fler invånare men det beror också på att andelen invånare som efterfrågar kommunal service ökar. Mest tydlig är detta inom förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och äldreomsorgen.

Inom förskoleverksamheten innebär också den fortsatta utbyggnaden att en allt större andel av resurserna måste användas för att finansiera de allt högre lokalkostnaderna.

Dessa faktorer har inneburit att:

- ersättningsnivåerna till de egna verksamheterna inom äldreomsorgen inte har kunnat räknas upp alls för pris- och löneökningar 2009 och har inom hemtjänsten t.o.m. sänkts med 2 %

- att sänkningen av ersättningen (cirka 4000 kr per plats) till stadsdelens kommunala förskolor under 2008 inte kan återställas
- att elevbidraget till stadsdelens kommunala skolbarnsomsorg har sänkts med 7 % 2009
- att elevbidraget till stadsdelens kommunala skolor inte kan höjas motsvarande de kostnadsökningar som har skett för exempelvis skolmåltider

Konsekvensen av de allt lägre ersättningarna till stadsdelens egna verksamheter är att den redan låga bemanningen kommer att sänkas ytterligare.

2.3 Utbildningsverksamhet

2.3.1 Förskola

Förskoleutbyggnaden har under flera år inneburit och fortsätter att innebära en stor påfrestning på organisationen. Mycket tid går åt till att planera nya förskolelokaler, placera barn och rekrytera personal. Verksamheten är också pressad av att kostnaderna för de nya förskolorna är mycket högre än för de äldre och att lokalkostnaderna därmed tar i anspråk en allt större andel av resurserna. Ersättningen till de egna kommunala förskolorna har måst sänkas samtidigt som kostnaderna ökar, vilket har lett till att personaltätheten har minskat, antingen genom personalminskningar eller genom att fler barn har placerats i befintlig verksamhet.

Vid en jämförelse kan konstateras att bemanningen i förskolan är klart mycket lägre i stadsdelens kommunala förskolor än genomsnittet för Malmö stad och även lägre än vad kommuner med liknande förutsättningar (exempelvis Vellinge och Lomma) har. Under 2009 bedöms stadsdelen ha 6,0 barn per årsarbetare.

Tabell – antal barn per årsarbetare

Vellinge 2007	Lomma 2007	Malmö stad 2007	Limhamn- Bunkeflo 2007	Limhamn- Bunkeflo 2008	Limhamn- Bunkeflo 2009
5,6	5,3	5,0	5,5	5,8	6,0

Antal barn per årsarbetare i kommunala förskolor. Uppgifterna för Malmö stad, Vellinge och Lomma är hämtade från Skolverket avseende 2007. Eftersom Skolverkets statistik inte är nedbruten per stadsdel är uppgifter för Limhamn-Bunkeflo hämtade från SCB-statistik. Båda källorna har samma definitioner.

Ersättningen till stadsdelens egna förskolor uppgår till lägsta möjliga nivå, d.v.s. det grundbidrag som enligt beslut i kommunstyrelsen ska utgå till alla. Utöver denna ersättning utgår endast kompletterande bidrag för faktiska lokalkostnader. Eftersom den genomsnittliga lokalkostnaden per plats ökar i takt med utbyggnaden samtidigt som verksamheterna endast får det fastslagna grundbidraget så räcker kommunbidraget relativt sett till allt färre platser och det finns risk för att det budgeterade antalet platser inte motsvarar behovet.

Stadsdelen anser att resursfördelningen måste ta hänsyn till de kraftiga kostnadsökningar som behovet av nya förskolor för med sig och att det är önskvärt att resursfördelningsmodellen kompletteras med ett särskilt kriterium för detta.

2.3.2 Grundskola

Resursfördelningen ska spegla stadsdelens sociala förutsättningar, vilket innebär att resursen per invånare är lägre i Limhamn-Bunkeflo än den genomsnittliga resursen i Malmö stad. När stadsdelen har elever som går i skola i annan stadsdel eller i friskola betalar stadsdelen ett pris per plats som är cirka 7000 kr högre än den ersättning som utgår till stadsdelens egna skolor, trots att dessa elever har samma förutsättningar som de som går i stadsdelens egna skolor. Under 2009 beräknas 369 elever gå i skola i annan stadsdel (främst i Västra innerstaden) och 691 elever gå i friskolor. Det innebär att stadsdelen betalar drygt 7 mkr mer per år jämfört med om eleverna skulle gå i skola i stadsdelen.

Denna merkostnad kan endast finansieras genom att den redan låga ersättningen till stadsdelens skolor måste sänkas med motsvarande belopp. Detta får till följd att kostnaden per elev och bemanningen i stadsdelens skolor fortsätter att vara lägre än genomsnittet i Malmö stad. En jämförelse med Vellinge och Lomma kommun visar att stadsdelen även har lägre bemanning än dessa.

Tabell – antal pedagogisk personal per 100 elever i kommunala grundskolor

Vellinge läsår 07/08	Lomma läsår 07/08	Malmö stad läsår 07/08	Malmö stad läsår 08/09	Limhamn- Bunkeflo läsår 08/09
8,4	9,4	10,0	10,3	7,7

Antal pedagogisk personal per 100 elever i kommunala grundskolor. Uppgifterna för Malmö stad, Vellinge och Lomma är hämtade från Skolverket avseende läsår 07/08. Eftersom Skolverkets statistik inte är nedbruten per stadsdel är uppgifter för Limhamn-Bunkeflo hämtade från SCB-statistiken avseende 15 oktober 2008, där även uppgifterna för Malmö stad 2008 är hämtade. Båda källorna har samma definitioner.

Det är rimligt att stadsdelarna ska få resurser som speglar de förutsättningar som invånarna har men stadsdelen anser att det är orimligt att den redan låga resursen per invånare ska belastas med de merkostnader som uppstår vid köp av platser utanför stadsdelens egna skolor. Därför efterlyser stadsdelen en översyn av ersättningsreglerna inom skolverksamheten där huvudprincipen bör vara att resurserna från hemstadsdelen följer med till den skola där barnen går.

Stadsdelen står också inför andra svårigheter. Inför 2009 har Malmö skolrestauranger höjt priserna med 7,9 % samtidigt som kompensationen i resursfördelningen uppgick till 2,9 %. Det innebär att skolorna i stadsdelen får en merkostnad på nästan 1 mkr som inte kan finansieras på annat sätt än genom effektivisering inom given ram.

De senaste årens stora ökning av antalet barn i förskola börjar nu få genomslag även i skolverksamheten. Hösten 2009 kommer det att börja fler barn i förskoleklass än tidigare. Den framtida ökningen av antalet elever kommer att innebära behov av att investera i nya skollokaler och därmed kommer verksamheten, på samma sätt som förskoleverksamheten, att drabbas av merkostnader i form av höga lokalkostnader. Därför fortsätter stadsdelen att efterlysa ett kriterium i resursfördelningen som tar hänsyn till kraftigt ökade produktionskostnader i en stadsdel med stor befolkningsökning.

Som resurserna är idag finns det mycket lite utrymme för att göra nya satsningar inom utbildningsområdet. Lärarlyftet och det kommande förskolläraryftet är exempel på sådana satsningar som stadsdelen inte har möjlighet att ta del av. Detta riskerar att hämma kvalitetsutvecklingen på sikt.

Andra bekymmer inom utbildningsområdet är att betygen i skolår nio har sjunkit de två senaste åren och att antalet barn med behov av särskilt stöd ökar. Det sistnämnda innebär en hög belastning för stadsdelens resursteam, som har svårt att tillgodose behoven i tid.

2.3.3 Skolbarnsomsorg

Inom skolbarnsomsorgen sker det en kraftig ökning av efterfrågan. Detta beror dels på att antalet yngre barn i skolan blir fler och så gott som samtliga yngre skolbarn efterfrågar skolbarnsomsorg. Ökningen beror också på att fler barn än tidigare i skolår 4 och 5 har skolbarnsomsorg. Inför 2008 budgeterades att 61 % av stadsdelens invånare i åldern 6-12 år skulle ha plats i skolbarnsomsorgen men vid årets slut visade det sig att det var hela 65 % som hade plats. Denna kraftiga ökning leder till att personaltätheten minskar till mycket låga nivåer.

Tabell – antal årsarbetare per 100 barn

Vellinge 2007	Lomma 2007	Malmö stad 2007	Malmö stad 2008	Limhamn- Bunkeflo 2007	Limhamn- Bunkeflo 2008
5,7	5,3	5,5	5,6	4,8	4,1

Antal årsarbetare per 100 barn i kommunal skolbarnsomsorg. Uppgifterna för Malmö stad, Vellinge och Lomma är hämtade från Skolverket avseende 2007. Eftersom Skolverkets statistik inte är nedbruten per stadsdel är uppgifter för Limhamn-Bunkeflo hämtade från SCB-statistiken avseende 15 oktober 2008, där även uppgifterna för Malmö stad läsår 08/09 är hämtade. Båda källorna har samma definitioner.

För att stadsdelen ska kunna få de rätta förutsättningarna för att bedriva en kvalitativ verksamhet med en inte allt för låg personaltäthet efterfrågar stadsdelen en förändring av kriterierna i resursfördelningen. Framförallt bör resursfördelningen fördela resurser utifrån hur många invånare det finns i åldern 6-12 år och inte i åldern 6-15 år som idag.

2.3.4 Bibliotek

Beroende på att Limhamn-Bunkeflo är en geografiskt mycket stor stadsdel, samtidigt som det finns en politisk vilja att alla invånare ska ha närhet till servicen, bedrivs idag biblioteksverksamhet på tre olika platser. För att lyckas med detta tillför stadsdelen 850 tkr från de resursfördelade medlen. I den allmänt svåra ekonomiska situationen finns det risk för att det inte går att tillföra resursfördelade medel framöver, vilket försvårar möjligheterna till att bedriva verksamheter på tre olika platser. Stadsdelen anser att biblioteksverksamheten måste få ett kommunbidrag som inte bara kompenserar för pris- och löneökningar utan även kompenserar för den förstärkning som idag sker från resursfördelade medel.

2.4 Vård- och omsorgsverksamheten

2.4.1 Äldreomsorg

Efterfrågan på plats i särskilt boende fortsätter att öka och trots att budgeten för 2009 innebär en ökning från 195 till 219 årsplatser ser det problematiskt ut 2009. Redan i början av året uppgår antalet platser till 218 samtidigt som det finns cirka 20 personer mer än budgeterat på korttidsplats. Av dessa 20 personer väntar så gott som alla på plats på särskilt boende. Om denna situation kvarstår är bedömningen redan nu att det kommer att uppstå ett underskott på 8-10 mkr i befolkningsansvaret.

Befolkningsprognosen för stadsdelen visar också att antalet invånare i åldern 80-84 år ökar med 32 personer under 2010 och att de som är äldre än 90 år blir 30 fler. Båda grupperna har stort omvårdnadsbehov men det är framförallt de över 90 år som står för stora kostnader då de ofta är multisjuka. Detta innebär att det i budgeten för 2010 finns behov av att öka såväl antalet platser på särskilt boende som antalet insatser i hemtjänsten. Det ökade behovet beror framförallt på att andelen äldre som efterfrågar service ökar. Exempelvis kan nämnas att andelen personer över 90 år som får någon form av insats från äldreomsorgen har ökat från 84 % till 92 % under en treårsperiod.

Tabell – andel äldre som får insatser från äldreomsorgen

	2005	2008
85-89 år	48 %	54 %
90 - år	84 %	92 %

Andelen av stadsdelens äldre befolkning som får någon form av insats från äldreomsorgen, d.v.s. bor på särskilt boende eller har hemtjänst. Uppgifterna är hämtade ur Prismodul Vård och omsorg.

När det gäller den kraftiga ökningen av antalet placeringar på korttidsplatser skulle en satsning på hemrehabilitering kunna ge minskade kostnader genom att antalet placeringar och antalet vårddygn på korttidsplats skulle minska.

Under 2010 löper hyresavtalet ut på Öresundsgården och 22 korttidsplatser och 21 demensplatser behöver flyttas till andra lokaler eller handlas upp. Oavsett planering kommer det att uppstå avvecklingskostnader både när det gäller lokaler samt personalomflyttningar. I dagsläget är det svårt att beräkna den totala kostnaden då det inte är klart hur avvecklingen kommer att gå till.

I takt med att en allt större andel av stadsdelens äldre befolkning är i behov av någon form av insats från äldreomsorgen så har ersättningsarna till stadsdelens egna verksamheter inte kunnat räknas upp för pris- och löneökningar under 2009. Om resursfördelningen inte tar hänsyn till att en större andel av den äldre befolkningen efterfrågar äldreomsorg måste ersättningsnivåerna, och därmed bemanningen, fortsätta ligga på en lägre nivå med risk för försämrad kvalitet.

2.4.2 LSS-verksamhet

Under 2010 planeras ytterligare två LSS-boenden i stadsdelen och stadsdelen har då total 20 gruppboendestäder.

Antal ärenden ökar ständigt och verksamheten kommer att ha ett behov av att anställa ytterliggare en handläggare. Under 2010 ändras lagstiftningen inom LSS, vilket bedöms ge en ökad arbetsbelastning.

Utöver den ordinarie omvårdnadspersonalen så utför även hemsjukvården, d.v.s. sjukgymnast, arbetsterapeut och sjuksköterska, en stor mängd insatser. Dessa insatser sker från den resursfördelade verksamheten men resursfördelningen tar inte hänsyn till detta, vilket innebär en stor ekonomisk belastning för den resursfördelade verksamheten.

I LSS-slutbetänkande 2008 "Möjlighet att leva som andra" finns det förslag att en ny lag om stöd och service för vissa personer med funktionsnedsättning (SOU 2008:77) ska träda i kraft 2010. Förslaget innebär bl.a. att staten ska ha ett samlat huvudmannaskap för beslut om och finansiering av insatsen "personlig assistans". Nya definitioner för de grundläggande behoven gör att det ställs högre krav för de assistansberättigade ska få behålla hjälpen. Försäkringskassan kommer att bevilja de första 20 timmarna och om detta inte räcker får kommunen stå för hela kostnaden. Det är i dagsläget svårt att beräkna storleken på eventuella merkostnader för kommunen.

2.5 Individ- och familjeomsorgsverksamheten

Under 2009 upphör den så kallade "SIS-rabatten" (SIS = Statens Institutionsstyrelse), vilket bedöms medföra en fördröjning av verksamheten. Förra året innebar rabatten en kostnadsreducering med 1,4 mkr.

De nya sjukförsäkringsreglerna kan ge fler utförsäkrade personer samtidigt som den allmänna lågkonjunkturen kan leda till att fler personer blir arbetslösa. Detta kan medföra fler klienter till individ- och familjeomsorgen med en ökning av ekonomisk hjälp som följd.

Det är angeläget att Malmö stad tar ett samlat grepp över de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna inte minst med tanke på att det sker en ökning av antalet arbetslösa med rehabiliteringsbehov. Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen har fått nya uppdrag och det finns en risk för att kommunen måste ta ett större ansvar och bära en större kostnad än tidigare.

2.6 Personalförsörjning och personalhälsa

Förvaltningens ledartäthet har minskat sedan 2005. År 2005 hade 38 % av förvaltningens ledare fler än 25 underställda mot 45 % år 2008. För att vända denna trend behövs riktade medel avsättas för att kunna öka ledartätheten.

Genom en minskning av sjukfrånvaron sjönk sjuklönekostnaderna 2008. Arbetet med att minska såväl lång- som korttidsfrånvaron kommer att fortsätta och sjuklönekostnaderna förväntas minska även under 2010. Det är dock inte möjligt att helt överblicka de ekonomiska konsekvenserna av den reformerade rehabiliteringskedjan som riksdagen beslutade om under 2008. Det finns indikationer som pekar på att arbetsgivarens ekonomiska åtagande för medarbetarnas rehabiliteringskostnader kan komma att öka.

Ett antal olika arbetstidsmodeller och organisatoriska förändringar kommer successivt att genomföras med målsättningen att erbjuda medarbetarna önskad tjänstgöringsgrad.

Några betydande problem med personalförsörjningen under 2010 förväntas inte, med undantag av att en fortsatt brist på sjuksköterskor. Denna brist kan medföra att bemanningsföretag för sjuksköterskor periodvis även fortsättningsvis måste anlitas.

2.7 IT-kostnader

Det pågår flera utvecklingsarbeten för att förbättra IT-stödet inom utbildningsverksamheten. Ett nytt verksamhetssystem håller på att utvecklas och en så kallad IT-plattform för pedagogiska datorer på skolorna kommer snart att införas. Det finns en oro för att denna IT-utveckling kan leda till merkostnader för stadsdelarna.

Det pågår också flera IT-utvecklingsarbeten inom vård- och omsorgsverksamheten. Det pågår bland annat ett arbete med att ta fram ett nytt IT-stöd för samordnad vårdplanering inom den psykiatriska slutenvården och tvångsvård med villkorade insatser och kommunen kommer att få en kostnad för detta men det är i dagsläget oklart hur stor den kostnaden kan bli.

3 Ekonomisk utveckling

3.1 Resultat 2008

I bokslutet för 2008 redovisade Limhamn-Bunkeflo ett underskott på 2,7 mkr.

Äldreomsorgen redovisade ett underskott på 14,9 mkr och skolverksamheten inklusive skolbarnsomsorg ett underskott på 5,8 mkr. Individ och familjeomsorgen redovisade ett överskott på 4,5 mkr, gemensam service ett överskott på 0,5 mkr, förskoleverksamheten ett överskott på 4,8 mkr och tillsammans med de ofördelade medlen kunde det sammanlagda underskottet stanna vid 2,7 mkr.

Underskottet i äldreomsorgen beror främst på att antalet korttidsplatser och platser på särskilt boende har varit 12 respektive 16 fler än budgeterat samtidigt som allt fler inom hemtjänsten har behov av mer omfattande insatser. Att antalet använda platser har varit fler än budgeterat beror dels på att antalet äldre har varit fler än vad resursfördelningen har tagit hänsyn till och dels på att en större andel av de äldre efterfrågar plats på särskilt boende.

Underskottet i skolverksamheten beror bland annat på att det har varit fler elever än budgeterat i friskolor och även kostnaderna för särskilt stöd har varit högre än budgeterat.

Förskoleverksamheten redovisade ett överskott på 4,8 mkr. Det var många föräldrar som tackade nej till plats på förskolor före sommaren och det innebar att förskolorna hade låg beläggning under flera månader, vilket ledde till att antalet årsplatser blev 44 färre än budgeterat.

2008 ansökte stadsdelen om att få avropa 20,5 mkr för att bygga ut ytterligare 215 förskoleplatser. Efter beslut i kommunstyrelsen fick stadsdelen endast 10,5 mkr för denna utökning och eftersom de 215 platserna redan fanns etablerade var stadsdelen tvungen att sänka ersättningen till de egna förskolorna med 10 mkr eller drygt 4000 kr per plats. De egna förskolorna hann sedan inte anpassa sig fullt ut till denna förändring och tillsammans med den låga beläggningen som nämndes ovan så redovisade de egna förskolorna ett underskott på 7,5 mkr.

Den tillfälliga förstärkningen på 6 mkr bedömdes inte kunna användas för att höja ersättningen i de egna förskolorna eftersom 2009 års budget inte medger att ersättningsnivån höjs. Därmed uppstod det ett överskott på 12,3 mkr i befolkningsansvaret och ett underskott på 7,5 mkr i den egna verksamheten.

3.2 Budget 2009

3.2.1 Äldreomsorg

Redan i början av året står det klart att det kommer bli svårt att nå ett nollresultat i befolkningsansvaret inom äldreomsorgen. Trots att det har budgeterats en ökning från 195 till 219 årsplatser på särskilt boende så är platserna belagda redan i januari. Dessutom finns det 20 vårdtagare fler än budgeterat på korttidsplats och dessa väntar på plats i särskilt boende. Om denna situation kvarstår under året är bedömningen att det uppstår ett underskott på 8 – 10 mkr i befolkningsansvaret.

För att kunna öka antalet platser i befolkningsansvaret så har ersättningarna till stadsdelens egna verksamheter inom äldreomsorgen inte höjts inför 2009, vilket innebär att verksamheterna måste klara av årets pris- och lönehöjningar utan särskild kompensation. Det finns därmed en risk för att de egna verksamheterna inte klarar av att nå ett nollresultat under året.

3.2.2 Förskola

Antalet årsplatser i befolkningsansvaret har ökat från 2600 till 2800 för 2009. Med utgångspunkt från de nya platser som kommer att färdigställas under året så är bedömningen att det budgeterade antalet platser kommer att räcka till.

Däremot kvarstår 2008 års ekonomiska ansträngning för stadsdelens egna förskolor, då ersättningen behövde sänkas med drygt 4000 kr per plats. Det innebär att de egna förskolorna inte har någon annan ersättning utöver det grundbidrag som har beslutats av kommunstyrelsen. Det finns därmed en stor risk för att de egna förskolorna inte kommer att nå ett nollresultat när året är slut.

I budgeten för 2009 finns det ett visst utrymme för uppstartskostnader för de förskolor som tillkommer under året men det finns en risk för att denna budget inte räcker till.

3.2.3 Grundskola

Även om elevbidraget till stadsdelens egna grundskolor har räknats upp med cirka 3 % så ser det besvärligt ut inför 2009. Bland annat har skolmåltidskostnaderna ökat med 7,9 %, vilket ger en merkostnad på nästan en miljon kronor. Dessutom är det en mycket stor arbetsbelastning för stadsdelens resursteam och det finns risk för att det kommer att uppstå ett underskott i skolverksamheten.

3.2.4 Skolbarnsomsorg

Ersättningen till stadsdelens egen verksamhet har måst sänkas med 7 % från 2008 till 2009. Detta är en direkt följd av att andelen barn som är inskrivna i skolbarnsomsorgen har ökat från 61 % till 68 %. Redan 2008 var bemanningen mycket låg, 4,1 årsarbetare per 100 barn, och det är svårt att ytterligare sänka bemanningen. Det innebär att det finns en mycket stor risk för att skolbarnsomsorgen kommer att redovisa ett underskott under 2009.

3.3 Budget 2010

3.3.1 Värdesäkring av resurserna

En förutsättning för att planerade volymökningar ska kunna genomföras är att dagens fördelade resurser värdesäkras, d.v.s. att varje invånare även fortsättningsvis genererar motsvarande belopp i resursfördelningen som idag plus uppräknig för pris- och löneökningar

Idag räknas inte de kraftiga kostnadsökningarna för nybyggda lokaler in i resursfördelningen eftersom den enbart tar hänsyn till generella pris- och löneökningar. Det gör att resursen inte är värdesäkrad för stadsdelar som Limhamn-Bunkeflo som har en allt större andel av verksamheten i just nybyggda lokaler. Inför 2010 är det därför viktigt att resursen per invånare räknas upp inte bara för generella pris- och löneökningar utan även för de faktiska kostnadsökningar som följer av de höga kostnaderna för nybyggda lokaler.

3.3.2 Fortsatt låga ersättningar till verksamheterna i stadsdelen

Som tidigare har nämnts så tvingades stadsdelen 2008 att sänka ersättningen till de kommunala förskolorna i stadsdelen med 10 mkr, eller drygt 4000 kr per plats. Denna lägre ersättningsnivå gäller även 2009 och kommer att fortsätta gälla 2010 om inte resursen per invånare räknas upp väsentligt. Som också framgår ovan har ersättningen till stadsdelens egna verksamheter inom äldreomsorgen inte höjts till 2009 och även här kvarstår de lägre ersättningsnivåerna 2010 om resurserna per invånare inte räknas upp. Detsamma gäller även för skolbarnsomsorgen som till och med har fått sänkta ersättningar 2009.

Om resurserna per invånare för berörda åldersgrupper inte räknas upp högst väsentligt bedöms stadsdelens egna verksamheter få ett mycket ansträngande år 2010 med ytterligare försämrad bemanning eller risk för betydande underskott.

3.3.3 Kraftigt ökade hyreskostnader och avskrivningar

Även 2010 bedöms behovet av förskoleplatser vara stort och stadsdelen behöver årligen starta mellan 200 och 300 nya platser i nya förskolor, de allra flesta i nybyggda lokaler. Detta innebär att stadsdelen även 2010 kommer att få ytterligare cirka 3-4 mkr i merkostnader för hyreskostnader och avskrivningar.

3.3.4 Upprustning av skollokaler

Inom stadsdelen finns det flera skolor som är mellan 50 och 100 år gamla och som är i behov av renovering. Det årliga inre underhållet är inte tillräckligt och det behövs mer genomgripande renoveringar. Även skolgårdar och förskolegårdar är i behov av upprustning avseende såväl lekredskap som hårdgjorda ytor.

3.3.5 Översyn av ersättningsmodellen inom grundskolan

Det är rimligt att stadsdelarna får resurser som speglar de sociala förutsättningarna. Stadsdelen vill påtala behovet av en översyn av ersättningsreglerna inom skolverksamheten där huvudprincipen bör vara att resurserna från hemstadsdelen följer med till den skola där

barnen går. Detta är särskilt viktigt för stadsdelar som köper eller säljer många platser till andra stadsdelar.

3.3.6 Förslag till förändringar i resursfördelningen

Nya tilläggs-kriterier för hög utbyggnadstakt

En stor del av de utmaningar stadsdelen har beror på att befolkningen ökar kraftigt och med det efterfrågan på kommunal service. Det krävs mycket stora och extraordinära arbetsinsatser för att klara av att bygga ut den kommunala servicen i takt med den ökade efterfrågan och samtidigt kunna behålla kvaliteten i verksamheten. Därför borde det införas tilläggs-kriterier som tar hänsyn till dessa problem som uppstår vid en kraftig befolkningsökning.

Kompensation för höga lokalkostnader och avskrivningar vid nyproduktion

En av de viktigaste förutsättningarna för att kunna upprätthålla både kvalitet och volymer är att resurserna är värdesäkrade. Som nämndes ovan sker ingen korrekt värdesäkring så länge resursfördelningen inte tar hänsyn till de höga kostnaderna som det innebär att bedriva verksamhet i nybyggda lokaler. Därför bör det i demografitillskottet räknas en högre resurs per ny invånare, framförallt i åldern 1-5 år.

Kompensation för ökad efterfrågan inom äldreomsorgen

Andelen äldre som efterfrågar plats ökar betydligt och resursfördelningen bör kompletteras med ett kriterium som tar hänsyn till denna ökade efterfrågan

Kompensation för ökad efterfrågan inom skolbarnsomsorgen

Eftersom andelen barn i åldern 6-12 år som efterfrågar plats i skolbarnsomsorgen har ökat från 61 % till 68 % behöver resursfördelningen kompletteras med ett kriterium som tar hänsyn till detta.

Eftersom så gott som alla yngre skolbarn efterfrågar skolbarnsomsorg och att efterfrågan sedan sjunker för att upphöra efter 12 års ålder, är det rimligt att resursfördelningen ska fördela resurser efter antalet invånare i åldern 6-12 år och inte efter antalet 6-15-åringar som idag. Detta är särskilt viktigt när det som idag sker en kraftig ökning av antalet barn i de lägre åldersgrupperna.

Grundresurs inom IoF

Den kraftiga befolkningsökningen i stadsdelen innebär också en större arbetsbelastning på individ- och familjeomsorgen. Behovet av förebyggande och gränsöverskridande arbete, exempelvis med skola och fritidsverksamhet, ökar och kontakterna med andra verksamheter blir många fler än tidigare. Sådant gränsöverskridande arbete har i viss mån kunnat utföras tack vare tillfällig finansiering från myndigheten för skolutveckling och projektmedel från kommunstyrelsen. För att inte vara beroende av tillfällig och extern finansiering för att kunna arbeta långsiktigt med förebyggande och gränsöverskridande arbete, och för att kunna möta den ökade efterfrågan som en kraftigt ökad befolkning i sig innebär, borde en viss grundresurs återinföras i resursfördelningen.

3.4 Investeringsbehov

Stadsdelens historiska och förväntade investeringsvolymerna ser ut på följande sätt:

Utfall 2007	Utfall 2008	Prognos 2009	Äskat 2010	Planerat 2011	Planerat 2012
11 650	11 441	14 000	16 000	22 000	20 000

Utbyggnaden inom förskoleverksamheten bedöms fortsätta. Samtidigt börjar nu också antalet elever i skolan att öka, vilket gör att skolan har behov av att göra lokalanpassningar. Dessutom ökar behovet av att rusta upp äldre skollokaler och skolgårdar. Även vård- och omsorg har ett visst behov av att rusta upp och göra anpassningar i sina lokaler 2010. Totalt sett bedöms investeringsbehovet för 2010 uppgå till 16 000 tkr. Det pågår projektering för en ny skola i Tygelsjö som planeras vara färdig under 2011, vilket innebär att investeringsbehovet kommer att vara större än normalt både under 2011 och 2012.